

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 4To/8/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7821010210
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Chlebovič
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7821010210.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Chleboviča a sudcov JUDr. Františka Ševčoviča a JUDr. Zuzany Homzovej, v trestnej veci proti obžalovanému 1/ J. Y. a spol., pre spolupáchateľstvo prečinu výtržníctva podľa § 20, § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a iné, na verejnom zasadnutí konanom dňa 28. júla 2022 v Košiciach, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 8.9.2021, sp. zn. 15T/63/2021 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste u obžalovaných J. Y., I. Q. a J. W..

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovaným ukladá:

Obžalovanému J. Y., nar. X.X.XXXX F. D. podľa § 194 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. h), m) Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák., § 54 Tr. zák., § 38 ods. 2, 4 Tr. zák. úhrnný trest povinnej práce vo výmere 300 (tristo) hodín.

Obžalovanému I. Q., nar. XX.X.XXXX F. D. podľa § 364 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák., § 54 Tr. zák., § 38 ods. 2, 3 Tr. zák. trest povinnej práce vo výmere 200 (dvesto) hodín.

Obžalovanému J. W., nar. XX.X.XXXX F. D. podľa § 364 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák., § 54 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. trest povinnej práce vo výmere 300 (tristo) hodín.

Inak napadnutý rozsudok zostáva nezmenený.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd uznal obžalovaných J. Y., I. Q., J. W. a už odsúdeného J. U. za vinných a to spolupáchateľstvom prečinu výtržníctva podľa § 20, § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák., obžalovaného J. W. aj ako prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 2 písm. e) Tr. zák. a obžalovaného J. Y. v súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 22.08.2020 vo večerných hodinách v obci R., okres D., na verejnom priestranstve pred rodinným domom č. XXX, po predchádzajúcom slovnom konflikte všetci obžalovaní fyzicky napadli K. Q. tak, že udierali rukami a kopali ho, odtiahli ho do neďalekého potoka, odkiaľ sa mu podarilo ujsť do domu svojho otca I. Q. st. - č., kde ho všetci obžalovaní prenasledovali, obžalovaní J. Y. a I. Q. cez neuzamknuté vchodové dvere vošli do domu, odkiaľ násilím vytiahli K. Q. na neoplotený dvor tohto rodinného domu, kde ho opätovne všetci obžalovaní udierali rukami a kopali do rôznych častí tela, čím mu spôsobili zranenia - pomliaždenie hornej a dolnej pery, vyrazenie zubov č. 34, 35, pomliaždenie hrudnej steny

vľavo s prienikom vzduchu do pohrudničnej dutiny pľúc, s dĺžkou liečby do 7 dní, pričom obžalovaný J. W. bol rozsudkom Okresného súdu Rožňava, sp. zn. 2T/8/2020 zo dňa 13.05.2020 uznaný vinným aj zo spáchania prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona.

Za to okresný súd uložil obžalovaným:

Obžalovanému J. Y. podľa § 194 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák., § 54 Tr. zák., § 38 ods. 2, 4 Tr. zák., (§ 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. h), m) Tr. zák.) úhrnný trest povinnej práce vo výmere 200 (dvesto) hodín.

Obžalovanému I. Q. podľa § 364 ods. 1 Tr. zák., § 54 Tr. zák., § 38 ods. 2, 3 Tr. zák., (§ 36 písm. l) Tr. zák.) trest povinnej práce vo výmere 100 (sto) hodín.

Obžalovanému J. W. podľa § 364 ods. 2 Tr. zák., § 54 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. (§ 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák.) trest povinnej práce vo výmere 200 (dvesto) hodín.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. uložil obžalovaným J. Y., nar. XX.XX.XXXX, I. Q., nar. XX.XX.XXXX, J. U., nar. XX.XX.XXXX a J. W., nar. XX.XX.XXXX povinnosť nahradiť spoločne a nerozdielne poškodenému K. Q., nar. XX.XX.XXXX F. D., trvale bytom R. XXX škodu vo výške 2.949,- EUR (dvetisícdeväťstoštyridsaťdeväť eur).

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. uložil obžalovaným J. Y., nar. XX.XX.XXXX, I. Q., nar. XX.XX.XXXX, J. U., nar. XX.XX.XXXX a J. W., nar. XX.XX.XXXX povinnosť nahradiť spoločne a nerozdielne poškodenej E. S. U., J..P., P. P. B. XX, XXX XX Q., IČO: XX XXX XXX vo výške 619,68 EUR (šesťstodeväť eur šesťdesiatosem centov).

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie okresný prokurátor a to do výroku o treste voči obžalovaným J. Y., I. Q. a J. W.. V písomných dôvodoch podaného odvolania prokurátor uviedol, že nakoľko všetci obžalovaní na hlavnom pojednávaní urobili vyhlásenie v zmysle § 257 Trestného poriadku, ktoré bolo súdom prijaté, dokazovanie prebehlo a bolo zamerané na rozhodnutie o treste pre obžalovaných, respektíve o nárokoch na náhradu spôsobenej škody. V tomto smere vykonal súd náležité dokazovanie, ktoré však nezahmotnil do dôvodného a spravodlivého rozhodnutia o trestoch vo vzťahu k obžalovaným J. Y., I. Q. a J. W..

Zdôraznil, že v plnom rozsahu sa stotožňuje s ustálením poľahčujúcich aj priťažujúcich okolností v zmysle § 36 Trestného zákona, respektíve § 37 Trestného zákona u jednotlivých obžalovaných tak, ako ich ustálil okresný súd, avšak je toho názoru, že s poukazom na ustanovenie § 34 Trestného zákona nie je možné súhlasiť s uložením alternatívnych trestov -trestov povinnej práce - pre uvedených obžalovaných. Poukázal predovšetkým na predchádzajúce odsúdenia obžalovaných, a to:

Obžalovaný J. Y. bol doteraz 4-krát súdne trestaný, ostatnýkrát v roku 2018 súdom v Českej republike, kde pre majetkový trestný čin mu bol uložený trest odňatia slobody s podmieneným odkladom, ovšem pre predchádzajúce odsúdenie, taktiež pre majetkovú trestnú činnosť bol z výkonu trestu odňatia slobody prepustený dňa 08.03.2020, teda cca 5 mesiacov pred aktuálne prejednávanou trestnou činnosťou.

Obžalovaný I. Q. bol doteraz 8 - krát súdne trestaný pre rôznu trestnú činnosť, ostatnýkrát bol pre majetkovú trestnú činnosť odsúdený súdom v Nemeckej spolkovej republike rozhodnutím právoplatným dňa 23.10.2018 na trest odňatia slobody s podmieneným odkladom do 23.10.2021, trestnú činnosť teda spáchal v dobe výkonu podmieneného trestu. V tejto súvislosti poukázal na ustanovenie § 7b ods. 2 Trestného zákona.

Obžalovaný J. W. v registri trestov má 3 záznamy, ostatnýkrát bol rozsudkom Okresného súdu Rožňava, ktorý je uvedený vo výrokovej časti napadnutého rozsudku uznaný vinným z prečinov ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona a výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 8 mesiacov s podmieneným odkladom výkonu trestu do 13.11.2021. Teda aktuálne prejednáwanej trestnej činnosti sa dopustil v dobe podmieneného odsúdenia pre druhovo rovnakú trestnú činnosť.

Je možné konštatovať, že u všetkých obžalovaných predchádzajúce odsúdenia nemali na obžalovaných dostatočný výchovný a preventívny účinok, keď trestnej činnosti sa dopustili počas výkonu trestu odňatia slobody s podmieneným odkladom, respektíve bezprostredne po prepustení z výkonu trestu.

Pokiaľ považujeme fyzické ataky v tejto komunite, čo z pohľadu trestného práva hraničí s pozitívnou diskrimináciou, za bežný jav, potom v tejto optike sa javí diskutabilná ďalšia časť odôvodnenia napadnutého rozsudku, ktorá odkazuje na odbornú literatúru s tým že: „k samotnému trestu povinnej práce uvádza, že pri ukladaní tohto trestu by sa mal páchateľ zahanbiť, a to nielen vnútorne, ale aj navonok (napríklad, keď zbiera odpadky v okolí svojho bydliska, kde môže stretnúť svojich susedov, známych).“ Vzhľadom na kriminálnu minulosť uvedených obžalovaných prokurátor si nie je istý, či práve konkrétne u týchto páchatel'ov nastane zahanbenie vo vzťahu k svojim susedom pri vykonávaní trestu povinnej práce, ako sa to citáciou odbornej literatúry snaží navodiť okresný súd. Obžalovanému J. Y. navrhol uložiť úhrnný trest odňatia slobody na hornej hranici trestnej sadzby s podmieneným odkladom výkonu trestu na dlhšiu skúšobnú dobu. Obžalovanému I. Q. navrhol uložiť trest odňatia slobody pri strede trestnej sadzby s podmieneným odkladom výkonu trestu. Obžalovanému J. W. navrhol uložiť trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby so zaradením pre výkon trestu do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Prokurátor je toho názoru, že u konkrétnych obžalovaných účel trestu spočívajúci v zabezpečení ochrany spoločnosti pred páchatel'mi tým, že im zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti, na vytvorení podmienok, aby viedli riadny život (individuálna prevencia) a súčasne iných odradí od páchania trestnej činnosti (generálna prevencia), nie je možné dosiahnuť alternatívnymi trestami. S poukázaním na vyššie uvedené navrhol, aby odvolací súd zrušil odvolaním napadnutý rozsudok Okresného súdu Rožňava sp. zn. 15 T/63/2021 zo dňa 8.9.2021 vo výrokoch o treste u obžalovaných J. Y., I. Q. a J. W. a sám vo veci rozhodol v intenciách tohto odvolania.

K odvolaniu prokurátora sa vyjadril obžalovaný J. Y. prostredníctvom svojho obhajcu a to tak, že má za to, že s odvolacími námietkami okresného prokurátora súd prvého stupňa sa v podstate vysporiadal už aj v odôvodnení napadnutého rozsudku. Pokiaľ odvolateľ poukazuje na jeho predchádzajúce odsúdenie uviedol, že v danom prípade je trestne stíhaný a súdený za násilnú trestnú činnosť, na vzniku ktorej má výrazný podiel aj samotný poškodený. Samozrejme v žiadnom prípade netvrdí, že je vinný len on, pretože určite nemal reagovať tak, ako reagoval, žiaľ „nervy pracovali“ a dopustil sa konania, ktorého sa nemal. Práve preto učinil aj vyhlásenie o svojej vine.

Aj keď je zrejmé, že učinil toto vyhlásenie, určite nie je možné prehliadnuť mieru jeho zavinenia na celom skutku, pričom poukázal na fakt, že podľa jeho názoru poškodenému ublížil najmenej. Poukázal na tvrdenia poškodeného učinené najmä v prípravnom konaní, ktoré boli v rozpore s ďalšími vykonanými dôkazmi, najmä výpoveďami iných svedkov, predovšetkým však so znaleckými zisteniami MUDr. R. W., CSc. hlavne čo do svojich zranení a dĺžky ich liečenia. Poukázal pritom na ich blízky vzájomný vzťah s poškodeným (ale aj s ostatnými spoluobžalovanými), ako aj na skutočnosť, že v ich komunite takéto prípady sú viac - menej bežné a stávajú sa (s trochou nadsázky) na dennom poriadku. Určite nemôže súhlasiť s názorom odvolateľa, že by táto konštatácia mohla byť vnímaná ako pozitívna diskriminácia bez ohľadu na to, že táto je v demokratických krajinách nielen úplne bežná, ale dokonca až žiaduci jav.

Rovnako nie je možné preceniť jeho kriminálnu minulosť, pretože aj keď je pravda, že už v minulosti bol postavený pred súd, nikdy nie pre trestnú činnosť násilnej povahy. Nemôže súhlasiť so spochybnením otázky morálneho odsúdenia a zahanbenia obžalovaných, v súvislosti s výkonom trestu povinnej práce. Aj keď i tu platí, že sa môže vyjadrovať len za seba samého, môže povedať, že hoci je Róm a už bol v minulosti súdený, myslím si, že má plne zachovaný pocit hanby v situáciách, ktoré sú nepríjemné aj pre ostatných členov spoločnosti. Doposiaľ pracoval takmer výlučne v zahraničí a dosahoval celkom slušný príjem. Za týchto okolností určite by mu bolo krajne nepríjemné, aby ho ostatní „cigáni“ videli pracovať bez nároku na odmenu nejakú podradnú prácu, akú zvykli vykonávať aj oni sami Nemôže súhlasiť ani s odvolacím návrhom odvolateľa už ani preto, lebo jeho akceptácii bráni priamo zákon, keďže trest, ktorý mu navrhuje okresný prokurátor uložiť nie je možné podmienenčne odložiť. Odvolateľ zrejme prehliadol, že je trestne stíhaný aj pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 Tr. zák. pri druhom odseku.

Záverom nesúhlasil s názorom odvolateľa, že s uloženým alternatívnym trestom nie je možné dosiahnuť účel trestu, pričom cituje ustanovenie § 34 Tr. zák. v tom, že trest má zabrániť páchatel'ovi v páchaní

ďalšej trestnej činnosti a vytvoriť podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život (individuálna prevencia) a súčasne iných odradiť od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Je presvedčený o tom, že v jeho prípade účel trestu je možné doceliť trestom, ktorý mu v danom prípade bol uložený súdom prvého stupňa.

Napokon je toho názoru, že z hľadiska dôvodnosti podaného odvolania a zákonnosti uloženého trestu je ale smerodajné iné hľadisko, konkrétne, či uložený trest nie je neprimeraný tak, ako to vyplýva z ustanovenia § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. Má za to, že výlučne naplnenie tejto zákonom predvídanej podmienky môže mať za následok pozitívne rozhodnutie o podanom odvolaní, pričom z podaného odvolania nevyplýva, že by odvolateľom napadnutý rozsudok mal mať takúto povahu. V prejednávanej veci napadnutý výrok o treste vo vzťahu k jeho osobe určite nie je neprimeraný, ale je v medziach zákona, tým odvolanie odvolateľa je nedôvodné, a preto ho navrhol vo vzťahu k jeho osobe postupom podľa § 319 Tr. por. zamietnuť.

Obžalovaný J. W. sa k odvolaniu prokurátora vyjadril tak, že býva v rodičovskom dome s manželkou a štyrmi nezaopatrenými deťmi. V spoločnej domácnosti bývajú aj jeho rodičia. Otec je vážne chorý, odkázaný na jeho pomoc. Je zimné vykurovacie obdobie, musí zabezpečiť palivové drevo a všetky ostatné práce okolo domu a svojej rodiny. Z týchto dôvodov žiadal o uloženie podmiennečného trestu.

Poškodený K. Q. k odvolaniu prokurátora uviedol, že vzhľadom na urobené vyhlásenie a najmä na úprimné oľutovanie predmetných konaní obžalovanými a samozrejme nevynímajúc ani príbuzenský pomer, vyjadril svoju žiadosť, aby zo strany konajúceho súdu pri rozhodovaní o treste obžalovaným neukladal trest spojený s trestom odňatia slobody. Na vyššie uvedenom vyjadrení aj naďalej trvá, pričom si myslí, že toto medzičasom je umocnené aj tým, že vyhlásenie urobené zo strany obžalovaných na hlavnom pojednávaní čo sa týka prejavenej úprimnej ľútosti bolo myslené aj vážne, keďže skutočne došlo k podstatným - pozitívnym zmenám v ich správaní, tak voči jeho osobe, ale aj voči blízkemu okoliu. Vo vzťahu k súdom priznaného nároku na náhradu škody v predmetnom trestnom konaní uviedol, že obžalovaný I. Q. mu už uhradil časť priznanej škody, a to vo výške 300,- eur, pričom zo strany ostatných doposiaľ nedošlo k úhrade žiadnej čiastky. Navrhol odvolanie prokurátora zamietnuť.

Na základe podaného odvolania krajský súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora je čiastočne dôvodné.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivito, i v ich súhrne, nezávislé od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Po preskúmaní veci odvolací súd zistil, že okresný súd vykonal v potrebnom rozsahu dokazovanie, aby mohol vo veci vyniesť rozsudok. Všetci obžalovaní na hlavnom pojednávaní vyhlásili, že sú vinní a svoje konanie úprimne oľutovali.

Správne postupoval okresný súd, keď na základe vyhlásenia obžalovaných, ako aj ostatných listinných dôkazov uznesením podľa § 257 ods. 7,8 Tr. por. prijal vyhlásenie o vine u obžalovaných a zároveň rozhodol, že vykoná dokazovanie iba vo vzťahu k výroku o uloženom treste a náhrade škody.

Obžalovaný J. Y. má 4 záznamy v registri trestov. Naposledy bol uznaný vinným rozsudkom Okresného súdu Rožňava sp. zn. 1T/145/2014 zo dňa 8.10.2014 pre zločin krádeže a bol mu uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov, so zaradením do ústavu na výkon trestu pre mladistvých, pričom trest vykonal 8.3.2020.

Obžalovaný I. Q. bol v minulosti 8 - krát súdne trestaný, naposledy súdom v Rakúsku Landesgericht Eisenstadt pre trestný čin krádeže, za čo mu bol uložený podmiennečný trest odňatia slobody od 7.12.2018 v trvaní 3 rokov.

Obžalovaný J. W. bol doposiaľ 3 - krát súdne trestaný, naposledy rozsudkom Okresného súdu Rožňava z 13.5.2020, sp. zn. 2T/8/2020 pre prečin podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a iné k podmienenému úhrnnému trestu odňatia slobody v trvaní 8 mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní 18 mesiacov, pričom skúšobná doba uplynula 13.11.2021.

Aj odvolací súd pri ukladaní trestu sa dôsledne riadil základnými zásadami pre ukládanie trestov uvedenými v § 34 a nasl. Tr. zák. Pri ustálení poľahčujúcich a priťažujúcich okolností sa stotožnil so závermi okresného súdu. K odvolaniu prokurátora, ktorý navrhoval uložiť obžalovaným J. Y. a I. Q.Q.Ó.G.F. tresty odňatia slobody s podmieneným odkladom a u obžalovaného J. W. uložiť trest odňatia slobody nepodmienený odvolací súd uvádza, že po formálnej stránke je možné súhlasiť s názorom prokurátora, avšak je potrebné poukázať na tú skutočnosť, že k vyprovokovaniu samotného skutku došlo jednoznačne aj zavinením samotného poškodeného, ktorý si túto situáciu následne riadne uvedomil. Samotný poškodený prostredníctvom svojho splnomocnenca, ako i na verejnom zasadnutí na odvolacom súde prehlásil, že s obžalovanými je v blízkom vzťahu, ich správanie sa k nemu podstatne zmenilo a bola mu dokonca už čiastočne nahradená aj spôsobená škoda. Obžalovaní riadne pracujú, čo je ďalší predpoklad k tomu, aby boli schopní zaplatiť spôsobenú škodu poškodenému. Z uvedených dôvodov i odvolací súd dospel k záveru, že s poukazom na túto situáciu je vhodnejšie uložiť obžalovaným alternatívny trest, ktorý bude po dlhšiu dobu vplývať na ich nápravu, a za tým účelom podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste u obžalovaných J. Y., I. Q. a J. W.A. a sám vo veci rozhodol tak, že obžalovanému J. Y. uložil úhrnný trest povinnej práce vo výmere 300 hodín, obžalovanému I. Q. uložil trest povinnej práce vo výmere 200 hodín a obžalovanému J. W. trest povinnej práce vo výmere 300 hodín. Takto zvýšenými trestami povinnej práce u obžalovaných bude podľa názoru odvolacieho súdu lepšie zabezpečený účel trestu sledovaný individuálnou i generálnou prevenciou. Inak napadnutý rozsudok zostal nezmenený.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.